Vrijdag 23 Augustus 1946

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

63ste Jaargang No. 4892

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve s Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog [illegible]. Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Tito buigt voor Noordamerikaanse Ultimatum.

Vliegers losgelaten; Belofte en genoegdoening volgen.

Polen is gebelgd over Engelands Inmenging.

Algemene stemming is voor milde vrede aan Italie.

DIPLOMATIEKE STORM.

Tekenen van een diplomatieke storm zijn overal in Europa merkbaar nu de 48 uren van het ultimatum der Verenigde Staten aan Joegoslavië gestadig verlopen. De regering van Groot Brittannië heeft officieel laten merken aan welke kant zij staan zal. De 'Evening News' schrijft, dat, indien Tito het ultimatum niet opvolgt, en een meer verzoenende houding aanneemt, Engeland en de Verenigde Staten van Noord-Amerika een krachtiger houding zullen aannemen (Londen, (AP) 22.8).

HET JOEGOSLAVISCH ANTWOORD.

Door een ten laatste gedeeltelijke inwilliging van het Noordamerikaanse ultimatum werden zeven Noordamerikanen en twee Hongaren, die betrokken zijn bij de vliegtuig-affaire, vrijgelaten.

Deze daad werd gesteld één uur voordat de ambassadeur van de Verenigde Staten Richard Patterson zijn ultimatum overhandigde aan Tito in diens zomerpaleis te Bled.

Er zijn echter aanwijzingen dat niemand der vijf Noordamerikanen, die bij het tweede incident naar beneden werden geschoten, het ongeluk overleefd heeft. Er is evenwel nog geen officiële uitspraak over hun lot. De inzittenden van het legervliegtuig, dat het eerst werd neergeschoten werden te Ljubljana vrijgelaten. Een Turkse kapitein kan wegens zware verwondingen nog niet losgelaten worden. Hij ligt in het hospitaal.

De vrijgelatenen worden vannacht te Triëste verwacht. Zij reizen in een auto tot de Morganlinie, waarna zij overgegeven worden aan de Noordamerikaanse autoriteiten. Zij werden vergezeld door Theodore Hohenthal, den consul van de Verenigde Staten te Zagreb, en zijn in goede lichamelijke gesteldheid. Van het tweede vliegtuigongeval vertelden ooggetuigen, dat zij twee mensen met een valscherm zagen springen voordat het luchtschip in vlammen opging.

Het ultimatum eiste de vrijlating van alle personen der beide vliegtuigen en toestemming aan de Noordamerikaanse autoriteiten om de overlevenden te ondervragen. Als er binnen 48 uur geen bevredigende oplossing gekomen was, zou de zaak voor de Veiligheidsraad der Verenigde Landen gebracht worden.

Consul Hohenthal zeide, dat hij een onderzoek naar het ongeluk met het tweede vliegtuig moest staken wegens het slechte weer.

Tijdens het onderhoud van Tito met Patterson regende het. Patterson en zijn gevolg werden door Joegoslavische waardigheidsbekleders van het vliegveld te Ljubljana afgehaald en reden per auto naar het zomerpaleis van Tito (Beograd, (AP) 22.8).

JOEGOSLAVIË BINDT IN.

door

Alex Singleton, Washington.

Joegoslavië heeft zich onderworpen aan het Noordamerikaanse ultimatum dat de gevangen genomen Noordamerikaanse vliegers terstond moeten worden bevrijd. Joegoslavië verklaarde, dat voortaan geen vliegtuigen meer zullen worden neergeschoten. Diplomaten in Washington zien in Tito's snelle ommekeer een teken, dat de Sovjetmacht voorlopig nog niet opgewassen is tegen een fiasco van de Verenigde Naties, omdat zulks het behoud des vredes zou kunnen schokken, zo niet omverwerpen.

Maar zelfs met deze stilzwijgende erkenning wachten de Verenigde Staten toch nog op de volledige voldoening van alles vooraleer zij deze episode als voorbij kunnen beschouwen. Er zijn drie factoren, welke thans de spanning, die haar hoogste graad heeft bereikt, kunnen verminderen:

1) De vrijlating van zeven Noordamerikaanse en twee Hongaarse vliegers, die na het neerschieten van hun vliegtuig door de Joegoslaven worden vastgehouden; Tito liet ze los de precies een uur voordat Patterson, de Noordamerikaanse ambassadeur in Beograd, hem het ultimatum kwam aanbieden.

2) Tito's uitdrukkelijke verklaring, dat orders uitgevaardigd zijn om niet meer op buitenlandse vliegtuigen te schieten.

3) De mededeling van ambtenaren op de Noordamerikaanse ambassade te Beograd, volgens welke de Joegoslavische regering bereid is genoegdoening te geven (Beograd, (AP) 23.8).

RUSSISCHE BERICHTGEVING.

De Sovjet-pers gaf aan het Russische publiek voorlichting inzake het Noordamerikaans-Joegoslavische dispuut door te zeggen, dat hele escadrilles Noordamerikaanse vliegtuigen over Joegoslavië vlogen. De text van de Noordamerikaanse nota werd evenwel niet gepubliceerd. (Moskou, (AP) 23.8).

POLEN VERWIJT LONDEN BEMOEIZUCHT.

Op de Poolse ambassade te Londen vernam de Associated Press dat men de Britse nota aan Polen inzake de komende verkiezingen beschouwt als inmenging in Polens binnenlandse aangelegenheden, temeer daar de Britse opmerkingen gebaseerd waren op geruchten. Men verwijt Engeland partij te hebben gekozen (Londen, (AP) 23.8).

EEN ZEEPRAATJE?

Een telegram uit Parijs zegt, dat er geruchten rondgaan in de wandelgangen van de Parijse vredesconferentie, dat Bidault, Minister-President van Frankrijk uitgenodigd is om tegenwoordig te zijn bij een ontmoeting van Truman en Attlee midden op zee. President Truman kwam vandaag te Bermuda aan na een vacantietocht (Londen, (AP) 22.8)

Naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Londen meldt, zijn de geruchten over een dergelijke ontmoeting geheel uit de lucht gegrepen. (Londen, (AP) 23.8)

DE VREDESCONFERENTIE.

door

Robert Hewett.

Er heeft zich een blok gevormd van Frankrijk, China, Australië en Canada om een zachtere vrede voor Italië te erlangen. Vermoedelijk zal vandaag door dit blok een positieverklaring worden afgelegd in de vergadering van het Politieke en Territoriale Comité. Verder staat er voor heden geen enkele samenkomst op de agenda.

Oogmerk van de leden van dit blok is, om Italië milder te behandelen omdat te weinig aandacht wordt geschonken aan de hulp, welke dit land den geallieerden heeft verleend na de omverwerping van Mussolini. Gisteren zijn zes afgevaardigden in geheime vergadering geweest om een mild vredesverdrag voor Italië te ontwerpen. Brazilië zeide gisteren bij een voltallige vergadering, dat het een rechtvaardige vrede voor Italië wenst.

Herbert Evatt (Australië) zeide eveneens dat hij aan vergemakkelijking van de Italiaanse vredesvoorwaarden zou medewerken en met name vermindering der herstelbetalingen wenste, zodat de Italiaanse staathuishoudkunde tenminste intact zou blijven.

Canada wilde de gehele herstelbetalingen laten vervallen.

Vandaag wordt er niet vergaderd, omdat er nu reeds twee dagen aaneen vergaderingen waren en het secretariaat een samenvatting moet maken van de 250 amendementen, welke zijn ingediend inzake de verschillende verdragen (Parijs, (AP) 23.8).

600 JODEN OP REIS.

He Britse troepenschip Empire Heywood is uit Haifa vertrokken met meer dan 600 Joden aan boord. Het schip vertrok enkele uren, nadat een anonieme stem per telefoon had medegedeeld, dat het schip binnenkort zou worden opgeblazen. Men vermoedt dat de Empire Heywood vier dagen op zee zal blijven, omdat het op zee veiliger is dan in de haven en de kampen op Cyprus nog niet zover gevorderd zijn nieuwe klanten op te nemen (Jeruzalem, (AP) 23.8).

In Brits Guyana.

De waarnemend gouverneur van Brits Guyana W. L. Heape, zeide op een persconferentie te Georgetown, dat de vestiging van Joodse vluchtelingen in Brits Guyana in studie is. Het bestuur zou gaarne de mening van pers en publiek van Brits Guyana vernemen (Georgetown, (AP) 23.8).

Doodvonnis nog niet beslist.

De algemene toestand in Palestina is momenteel rustig. Men wacht op bevestiging dan wel gratieverlening in het geval der 18 doodvonnissen tegen leden van de Sterngroep, die in Haifa werden veroordeeld (Jeruzalem, (AP) 23.8).

DE CONFERENTIE TE RIO.

Welingelichte diplomaten zeiden, dat er een actie gaande is om de conferentie van Rio de Janeiro niet te laten doorgaan, en het onderwerp van het verdedigingspact voor het Westelijk Halfrond te behandelen op de Interamerikaanse conferentie te Bogotá in 1947. De conferentie van Rio was oorspronkelijk vastgesteld in de herfst van 1945 en werd tweemaal uitgesteld, toen er besloten werd, dat daar het militair verdedigingsverdrag tussen de Amerikaanse republieken zou besproken worden. De uitstelling kwam, nadat de regering der Verenigde Staten van Noord-Amerika eiste, dat Argentinië eerst zijn internationale verplichtingen zou nakomen. De laatste overeenkomst voor het houden van de conferentie werd enige maanden geleden gesloten door de bestuursraad van de Panamerikaanse Unie.

De Raad kwam overeen de conferentie in het najaar te houden op een datum vastgesteld door het gastland Brazilië.

De internationale ontwikkelingen van de laatste drie maanden en de bijeenkomst van de Verenigde Naties in September te New York eisen een wederuitstelling van de conferentie van Rio. Met het oog op de bijeenkomst der Ministers van Buitenlandse Zaken van verschillende Amerikaanse republieken in het begin van 1947 te Bogotá, zijn de diplomaten er voor dat dan het militaire verdedigingsplan daar tegelijk besproken zal worden.

Een Latijns-Amerikaanse politicus voegde er nog aan toe, dat hij geen reden zie twee conferenties op zulk een korte termijn te houden. Dat zou verspilling van tijd en kracht zijn.

Tegelijkertijd sprak echter een hoge Noordamerikaanse regeringsbeambte de verwachting uit, dat de conferentie te Rio zo spoedig mogelijk zal plaats vinden. Hij voegde er aan toe, dat de Verenigde Staten een delegatie naar Rio zullen sturen, maar indien Argentinië zijn internationale verplichtingen niet voor die tijd vervuld heeft zullen de Verenigde Staten geen verdrag tekenen met de Argentijnse regering. Wij hopen echter, dat de conferentie gehouden zal worden en dat Argentinië vóór die tijd zijn plicht gedaan heeft.

Een andere Latijns-Amerikaanse diplomaat was nog van mening, dat de conferentie te Rio best gehouden zou kunnen worden, maar dan niet meer dit jaar. doch na de conferentie van Bogotá (Washington, (AP) 22.8).

NAZIES IN ZUID AMERIKA.

Het onderzoekingscomité van de Noordamerikaanse Senaat maakte een lijst bekend van 5500 namen van personen, levende in 19 Zuidamerikaanse landen, die ingeschreven stonden als lid van de naziepartij. De lijst werd samengesteld door een speciale groep legerofficieren in Duitsland. De lijst is als volgt verdeed: in Brazilië 2000, in Bolivia 220, in Chili 1110, in Colombia 300, in Costa Rica 50, in Cuba 24, in Santa Domingo 9, in Ecuador 50, in El Salvador 27, in Guatemala 286, in Haïti 36, in Honduras 50, in Mexico 400, in Nicaragua 32, in Panama 57, in Paraguay 260, in Peru 200, in Uruguay 185, in Venezuela 285, in Puerto Rico 3.

REISPESETA'S.

In Spanje wil men reispeseta's invoeren, waarbij toeristen 15 of 17 peseta's per dollar krijgen (gewone koers 10.95 per dollar), (Madrid, (AP) 23.8).

AARDBEVING.

De radio van Moskou meldde een aardbeving van zeer grote hevigheid in Sovjet Centraal Azië (Londen, (AP) 22.8).

POLEN NAAR VENEZUELA.

Het Caracaanse blad El Universal bericht, dat Venezuela een internationaal verdrag gesloten heeft, waarbij het een duizendtal Poolse inwijkelingen heeft aangezocht om zich als immigranten in de landbouw in Venezuela te vestigen. De Polen bevinden zich in Mexico en kunnen tegen het einde van dit jaar in Venezuela worden verwacht.

ONDERHANDELINGEN MET BANGKA.

De Nederlands Indische Regering zal de 24e September „adviserende onderhandelingen" voeren met vertegenwoordigers van de verschillende bevolkingsgroepen van Bangka.

Deze onderhandelingen zullen gehouden worden te Pangkalpinang en de politieke toekomst van het eiland zal besproken worden. De economische en onderwijsproblemen zullen ook besproken worden langs de lijnen van de conferentie van Malino.

Het is mogelijk, dat de Commissie-Generaal voor Nederlands Indië deze besprekingen bij zal wonen, doch als de Commissie niet op tijd arriveert, zullen de onderhandelingen op de vastgestelde tijd voortgaan (Aneta, Batavia, 23.8).

[Bangka is 27 maal groter dan Curaçao, heeft 200.000 inwoners; men vindt er tin. Hoogste toppen zijn tweemaal onze Christoffel — Redactie Amigoe.]

DE LICHTE GEVALLEN.

De Minister van Justitie, Johannes H. van Maarseveen, verklaarde in de Tweede Kamer dat ongeveer 50.000 personen, die sinds de bevrijding van Nederland als politieke misdadigers in kampen ondergebracht waren en tegen wie geen definitief bewijs van collaboratie gebracht kon worden op 1 October in vrijheid gesteld zullen worden. Hij ver- [illegible] behandeling van ongeveer 20.000 personen, waartegen bewijs van vrijwillige samenwerking met den vijand of lidmaatschap in, of het maken van propaganda voor, Duitse of Nazi verenigingen verzameld was, steeds doorgaat. (Aneta, den Haag, 22.8).

VOLKSTELLING IN 1947.

In 1947 zal in Europees Nederland een Volkstelling worden gehouden. De voorgenomen registratie van personen, beroepen, woningen en gezinnen moest uitgesteld worden, wegens gebrek aan papier. Er zouden 15.000.000 formulieren gedrukt moeten worden en in deze tijd van bezuiniging achtte de Regering een uitgave van 1¾ millioen gulden voor dat doel niet verantwoord.

het nieuws van vandaag

De spanning welke gisteren haar hoogtepunt bereikt, ebde weg toen Tito plotseling draaide en de gearresteerde vliegers vrij liet, terwijl hij aan de Noordamerikanen een genoegdoening zal aanbieden en reeds bevel gaf voortaan niet meer op buitenlandse vliegtuigen te schieten.

Deze schielijke verandering wekt weliswaar vreugde, maar toch ook verbazing. Want als Tito zulks doet, is het omdat Moskou aan de draden trekt welke handen en voeten van dezen marionet binden. Met andere woorden: Moskou wenst wel te blaffen, maar als men iets terug durft doen, bindt het in. Moskou waagt het nog niet om de Verenigde Naties op losse schroeven te zetten en dus een oorlog te ontketenen. Zulk een oorlog zou dan tegen de Sovjet-Unie worden geleverd en vermoedelijk is dit land nog niet gereed.

Zijn onsympathieke rol van obstructie te voeren en op die manier te trachten ontzag te blijven inboezemen, blijft het spelen. Want nog bindt Tito niet in, of uit Warszawa komt een ontevredenheidsbetuiging.

Ook daar trekt Moskou aan de draden en nu is het niet tegen de Verenigde Staten welke hun portie hebben gehad, maar tegen Engeland: dit land zou zich hebben ingelaten met interne aangelegenheden van Polen in verband met de komende verkiezingen.

In Parijs moet dit alles toch niet zonder gevolgen blijven. Het is bijna onvermijdelijk dat het werk in Parijs stroef loopt en niet zonder sarcasme schrijft het blad Time dan ook van de „peace delayers" (vredesuitstellers) van de Parijse conferentie.

Het is alsof men kat en muis aan het spelen is. Want nog heeft Tito niet gebogen voor het Noordamerikaanse ultimatum, of hij dient — volgens de radio van Moskou — een klacht in bij de Veiligheidsraad, dat de Verenigde Staten zes Joegoslavische passagiersschepen en nog een aantal andere schepen vasthoudt! Terwijl men in Parijs over de vrede spreekt en zegt de economie van Italië intact te laten, weigert Engeland om de Engels-Poolse monetaire overeenkomst te tekenen, omdat Polen niet voldaan zou hebben aan de verplichtingen van Potsdam.

Het Jood-Arabische Probleem

Tragischer dan ooit is in Europa het lot der Joden. Na de slachting, welke de nazies onder hen hebben aangericht, zou men redelijkerwijs verwachten, dat alle landen de handen ineen zouden slaan om de resten van het Joodse volk, die er in vele landen zo bitter aan toe zijn, te helpen en er toe mede te werken, dat zij eindelijk de rust krijgt. Rust en een veilig plekje om te wonen, in Palestina, zo zij dit begeren en in andere landen, als zij dat wensen.

Niemand wil Joden.

Er is nauwelijks sprake van eensgezinde steunverlening. In Polen zijn de Joden niet welkom; wel bij de regering, maar niet bij de bevolking. In Duitsland is het anti-semitisme nog lang niet verdwenen, de propaganda heeft te veel invloed gehad; gewelddadige acties tegen Joden komen er nog alijd voor.

De Joden zijn ook nu nog een dolend volk. Juist door de gebeurtenissen van deze oorlog heeft voor velen het woord Palestina een diepere klank gekregen en is het heimwee naar dat land verdiept. Verstoten, nergens een thuis vindend, van alles beroofd, ontworteld, zoeken velen daar een plek om het hoofd neer te leggen en er te kunnen werken. Talrijke beloften zijn aan de zionisten gedaan, maar de volledige verwezenlijking is niet gekomen, na de vorige oorlog niet en na deze evenmin. Dus trekken zij illegaal naar Palestina; op kleine wrakke bootjes, die zij in de nacht verlaten om aan het strand te komen en dan ergens onder te duiken, onder vrienden weliswaar, maar een angstig leven leidend; ook nu nog is het gevaarlijk, zelfs in Palestina, om Joodse onderduikers te hebben.

Botsende meningen.

In Palestina zelf botsen de meningen en de wapenen. De Arabieren wensen op het ogenblik geen toestroming van Joden in Palestina en evenmin in andere Arabische landen. De Joden hebben zich gewapend en soms in geheime organisaties verenigd, die zich keren beide tegen Arabieren en Engelsen. Er worden aanslagen gepleegd, gijzelaars gevangen genomen, het leven is er woelig en rusteloos.

„Als Noord-Amerika wil......"

De Britse en Noordamerikaanse regeringen hebben enige tijd geleden een commissie ingesteld om over het Joodse vraagstuk te rapporteren. Zij beval aan 100.000 Joden in Palestina toe te laten, een denkbeeld, dat in Noord-Amerika veel weerklank vond, doch in Engeland niet. Het zou de zorgen, waardoor Engeland in Palestina en in het Nabije Oosten toch al zo wordt benauwd, nog vergroten. Bevin gaf daarop aan op het Labourcongres uiting in bewoordingen, die meer duidelijk dan zorgvuldig gekozen waren: Als Noord-Amerika dat wil, dan moet het ook voor de troepen zorgen, om de opstanden te bestrijden, welke er het gevolg van zullen zijn.

Wat wil Engeland?

Het Britse standpunt kan men aldus omschrijven: Engeland wil graag meehelpen aan de oplossing van het vraagstuk der Joodse immigratie, maar dan moet Noord Amerika er zich ook werkelijk voor gaan interesseren, m.a.w. Engeland ook steunen bij zijn problemen in de Arabische wereld.

In zekere zin zou men, dit op Nederlandse verhoudingen toepassend, Engelands standpunt aldus kunnen illustreren: Noord-Amerika kan gemakkelijk zeggen, dat Nederlands Indië onafhankelijk moet worden, maar wie helpt Nederland af van de moeilijkheden, welke daarvan het gevolg zullen zijn?

Een tweede element in het Britse standpunt is — en daar krijgen de Engelsen steun van de Arabieren — dat Noord- en Zuid-Amerika, die in de oorlog geen immigranten hebben gekregen, nu hun grenzen wel eens wat wijder mochten openzetten, met name voor de Joden. Laten alle landen wat liberaler worden, aldus Engeland, dan wordt het voor ons ook wat gemakkelijker.

De Arabieren zijn het eens.

De vertegenwoordigers van de Arabische staten, die in een stadje in de Libanon vergaderden, hebben zich ook over dit actuele probleem uitgesproken. Deze Arabische Bond, alles behalve een homogeen geheel overigens, was het eens ten aanzien van de Joodse inwijking. Hij omvat landen met uiteenlopende tendenzen, pro-Engels, anti-Engels, industrieel ontwikkeld en industrieel achterlijk, maar zij blekens eensgezind wat het zionisme aangaat. Daar zijn zij allen vurig tegen.

Geen anti-semietisme, maar anti-zionisme.

Men kan niet zeggen, dat deze Arabieren per se anti-Joods zijn. Maar wel zijn zij allen fel gekant tegen het zionisme, tegen het idee van een Joodse staat in Palestina, welk land zij als Arabisch beschouwen. Zij vrezen van nieuwe Joodse immigratie verdere landverliezen ten gunste van de Joden, zij vrezen inperking van de Arabische invloed, hier en elders, en daartegen willen zij zich teweer stellen. De resoluties, welke de vergadering van Bloedan heeft aangenomen, spreken in dat opzicht duidelijke taal: een speciale raad, die alle quaesties inzake Palestina zal behandelen: demobilisatie van zionistische en terroristische organisaties; maatregelen tegen illegale immigratie; en land-overdracht; een speciaal Palestina-fonds, waartoe alle Arabische landen moeten bijdragen; vorming van propagandacentra; boycot van zionistische goederen en gemeenschappelijk Arabisch front tegen het zionisme.

Arabië en de Sovjets.

De Arabische landen achten zich sterk, nu het Britse rijk het enigermate in het nauw zit; zij dreigen bedekt met oriëntering naar de Sovjet-Unie en op het denkbeeld, dat Amerika zich met de zaak zou gaan bezig houden, hebben zij gereageerd met de opmerking: wij willen of alleen met Engeland onderhandelen, ofwel de zaak voor de Verenigde Naties brengen. Voorts lieten zij weten, dat er over een bescheiden Joodse immigratie te praten zou zijn, mits die geen politiek (zionistisch) karakter draagt en andere (dus Amerikaanse) landen ook immigranten toelaten.

De rol van den Moefti.

Het Palestijnse en Arabische vraagstuk heeft enige tijd geleden een nieuw aspect gekregen door het opduiken van den Moefti van Jeruzalem, Hoesseini, die zijn Parijse schuilplaats verliet om de gastvrijheid in te roepen van den koning van Egypte. Vele Arabieren beschouwen dezen Moefti als

hun leider, anderen haten hem. En de Engelsen zijn het op één punt met de Joegoslaven eens: zij zouden hem graag als oorlogsmisdadiger voor een tribunaal zien. Waarover landen met zo uiteenlopende denkbeelden het eens kunnen zijn!

Mohammed Amin el Hoesseini is 51 jaar oud en heeft altijd geïntrigeerd tegen de Engelsen, die hem eerst te paard hebben geholpen. In de jongste oorlog was hij dikke vrienden met Hitler en Mussolini, die hij in Joegoslavië hielp tegen de illegalen van Tito te vechten.

In de jongste oorlog noemden de Engelsen hem „Barbarossa", maar van zijn oorspronkelijke rode baard is niet veel roods meer over; hij is sterk aan het vergrijzen. Hij studeerde in Caïro, maakte de pelgrimstocht naar Mekka, diende in de eerste wereldoorlog in het Turkse leger, was douane-beambte en werd tenslotte onderwijzer. In 1920 bezorgde een Brits gerechtshof hem tien jaar gevangenisstraf wegens het aanstoken van anti-Joodse relletjes, doch hij wist naar Transjordanië te ontkomen, waar de emir hem een wijkplaats verschafte, zoals nu koning Farouk doet. Toen in Palestina een Joodse hoge commissaris kwam, Sir Herbert Samuel, wilde deze een daad van goede wil stellen en zo de Arabieren verzoenen. Hij verleende den onderwijzer Hoesseini gratie en hielp mede aan zijn benoeming tot moefti van Jeruzalem. De titel van groot-moefti verleende de onderwijzer zichzelf maar.

Hitlers vriend.

Dit was het begin van zijn politieke loopbaan. Nu kon hij invloed oefenen en dat deed hij dan ook; hij heeft er vele Arabische families mede tegen zich in het harnas gejaagd. Hij werd zo'n beetje dictator voor het gehele godsdienstige, opvoedkundige en sociale leven der Arabieren. Met Hitler sloot hij al vroeg vriendschap; hij zond studenten naar Duitsland, organiseerde opstanden tegen de Engelsen, verzamelde omvangrijke fondsen.

Toen het den Engelsen te bar werd, ontzetten zij hem uit al zijn functies; hij vluchtte naar een moskee, vanwaar hij trouwens ook bleef intrigeren. Als vrouw vermomd ontsnapte hij tenslotte en vluchtte naar de Libanon, waar de Fransen hem, toen de oorlog uitbrak niet arresteerden.

De regering van Irak verleende hem een crediet plus een maandgeld van 1000 pond, hetgeen hij prompt gebruikte om een opstand in Irak te ontketenen, met behulp van een Duitsen agent. De opstand werd neergeslagen, de moefti vluchtte naar Berlijn, waar hij radiopraatjes ging houden in het Arabisch. Ten tijde van El Alamein wekte hij de Egyptenaren op, straks Rommel feestelijk in te halen en de oorlog te verklaren aan „Britten, Joden en bolsjewieken".

Het feest ging niet door, want Rommel kwam niet in Caïro en de moefti moest hals over kop naar den duce vluchten. Toen ging hij in Joegoslavië en Griekenland aan de gang: o.a. hielp hij bij het africhten van valschermspringers, die in Palestina onrust moesten stichten. De regering van Irak heeft nu verklaar, dat de moefti een oplichter is, in Palestina zijn er heel wat Arabieren, die hem graag een kopje kleiner willen maken, vanwege allerlei bloedveten, maar bij de Arabische Bond schijnt hij het nog niet verkorven te hebben, althans niet bij allemaal. De extremisten zijn op zijn hand, maar het is twijfelachtig of zij veel eer met hem zullen inleggen.

Intussen wacht het Palestijnse vraagstuk, en feitelijk het gehele complex problemen van het Nabije Oosten, op een oplossing. En de Joden wachten met smart op een bescheiden plaatsje onder de zon.

DE LANDVOOGD OP BONAIRE.

Na een uitstekende vlucht kwam de Lockheed van de KLM om ongeveer half tien boven Bonaire, en circelde over Kralendijk dat in de glanzende zon met vlaggen te pronken lag. Op het vliegveld was een commissie van ontvangst opgesteld en velen verdrongen zich om de aankomst bij te wonen.

Zijne Excellentie de Gouverneur en Mevrouw Kasteel werden verwelkomd door den gezaghebber, den heer J. Paap en Mevrouw Paap en den heer Eman De landvoogd nam de erewacht, onder bevel van Majoor Wauben, in ogenschouw en werd vervolgens begroet door de Commissie van Ontvangt bestaande uit: L. Gerharts, statenlid en landraad, C. Hellmund, landraad, F. Casanova Tovar, de Venezolaanse consul, Dr. Loe, de Gouvernements geneeskundige, G. Blankman Hoofd van de Radiodienst, A. van der Dys de ontvanger, Pastoor Brenneker van Kralendijk, en Pastoor Weenink van Rincon. Mary Hellmund, het dochtertje van den landraad bood Mevrouw Kasteel een bloemruiker aan. Het gezelschap begaf zich naar het huis van den gezaghebber, waar, in de aanwezigheid van de Commissie-leden de Gezaghebber Paap den landvoogd en Mevrouw Kasteel hartelijk welkom heette op Bonaire. Zijne Excellentie de Gouverneur sprak zijn dank uit voor de welgemeende woorden en verzekerde dat hij een open oor zal hebben voor de wensen en de verlangens van Bonaire.

In de namiddag werd thee aangeboden in het huis van den gezaghebber, waar ook aanwezig waren de Commissie-leden en hun dames en de heer en Mevrouw van Eyck. 's Avonds hield de landvoogd een receptie in de ruime Passangrahan te Bonaire. Deze receptie werd druk bezocht door de bekende families van het eiland en geestelijken.

NAAR WASHINGTON.

Het Hoofd van de Radiodienst schrijft ons:

Het Gebiedsdeel Curaçao van het Koninkrijk der Nederlanden zal op de conferentie van de voorlopige internationale burgerlijke luchtvaart organisatie, welke op 26 Augustus a.s. te Washington aanvangt, door de volgende delegatie worden vertegenwoordigd.

A. P. Dekker, Hoofdinspecteur der Rijksluchtvaartdienst, leider der delegatie.

J. J. van Balkom, Chef Vliegdienst K.L.M.

L. C. H. M. Bergman, Hoofd van de Landsradiodienst.

Godfried Eman, Vertegenwoordiger voor Arubaanse aangelegenheden.

R. H. C. van Haaren, Chef Radiodienst K.L.M.

W. P. van Heukelem, Havenmeester vliegveld Hato.

A. N. Ph. van Meeteren, Hoofd Meteorologische Dienst.

NAAR NEDERLAND.

Met het KLM-vliegtuig dd. 21 Augustus 1946 vertrokken van Curaçao naar Amsterdam de volgende passagiers:

Nicolaas Berendes, Paul Johannes Erkelens, Maurice Leon Petit, Piet Wensvoort, Johanna Cornelia van Wordragen, Marianne van Wordragen, Annie van Wordragen, Wilhelmus Gerardus Maria Priem, Eleonora Therese Priem, Annie de Lange, William Mcdonals Oackley, Dr. Brown, Satink.

Met het KLM-vliegtuig dd. 25 Augustus 1946 vertrekken van Curaçao naar Amsterdam de volgende passagiers:

Johanna Cornelia van Wezel—van Bergen, Joan van Wezel, Ruth van Wezel, Arnoldus Hendricus Altorf, Louise Maria Altorf—Soeters, Arnoldus Hendricus Altorf, Louise Geertruida Altorf, Hans Altorf, Theodora Altorf, Gerrit Zilvold, Maria Johanna Zilvold—Josso, Else Ada Nelly Zilvold, Arthur Gerard Anton Zilvold, Willem Marie Pruys, Nanette Jacoba Pruys—van Lonkhuyzen, Henrietta Theresia Pruys, Wilma Frederica Pruys, Yolanda Renata Pruys, Willem Wegman, Wilhelmina Wegman—v. Henten, Albert Lejour, Cornelia Lejour—den Boef, Johannes Melein, Johannes Abel Blokland, G. Plaisier.

Met het KLM-vliegtuig dd. 28 Augustus 1946 vertrekken van Curaçao naar Amsterdam de volgende passagiers:

Harmanus Antonie Samuel Ensink, Edna Euphenia Ensink—Labega, Inge Friedl van Gendt, Reinier Frederik Kutsch Lojenga, Annie Kutsch Lojenga—Koolhaas, Reinier Frederik Kutsch Lojenga, Else Josina Kutsch Lojenga, Ruth Catharina Kutsch Lojenga, Johanna Catharina Kutsch Lojenga, Nicolaas Arnoldus Groenendijk, Neeltje Johanna Groenendijk—v.d. Wijden, Geertruida Francisca Groenendijk, Maria Geertruida Groenendijk, Bastiaan Leendert van der Swan, Christina Frederika van der Swan—Stellaard, Christina Eva van der Swan, Bernardus Alexander van der Swan, Catharina Maria Snoek—Schouwenaar, Elsje Adriana Snoek, Hendrika Margaretha Herlaar—Schalker, Catharina Louise Paulina Herlaar, Johanna Louise Herlaar, Eugene Hendrika Cornelia Herlaar, Arie van der Harst, Dirkje van der Harst—Tuyt, Jacobus Simon van der Harst, Olga Arina van der Harst, Dirk van der Harst, Folkert Hendrikus van Kuik, Irene Marie Adelaide van Kuik—'t Jaeck, Irene Maria Geertruida van Kuik, Alexis Johan Fclkert van Kuik, Hendrik Jan Wijsman, Maria Helena Petrnella van der Meulen—Roosenhart, Cornelis van der Meulen, Ria van der Meulen, Johannes Lambertus Josephus Vermeulen, Johanna Vermeulen—den Boef, Constantinus Vermeulen, Maria Vermeulen, Cornelis Johannes Vermeulen, Pieter Vermeulen.

Met het ss. „Stuyvesant" vertrokken naar Amsterdam op 16 Augustus de volgende passagiers:

Wilhelmus Dijkman, Antonia Geertruida Dijkman-Surig, Geertruida Elisabeth Dijkman, Johannes Antonius Dijkman, Nicolaas Sjerp, Adriana Sjerp—van Gemert, Cornelis de Neeff, Neeltje de Neeff—Maat, Petronella Cornelia de Neeff, Gerardus Marie Jurg.

SCHEEPSBERICHTEN.

Binnengekomen en vertrokken schepen, van 21 Augustus tot 22 Augustus 8 uur:

Svelder Ned. van Pto. Cabello; Stella Polaris Noors naar Kingston; Evelyn Ned. van Bonaire naar Aruba; Dores Ned. naar Aruba.

Isaac Finger Am. van Pto. Cabello; Manto Ned. van La Guayra.

Isaac Singer naar Aruba; Evangeline Para van New York; Saba van Maracaibo.

KONINGINNEDAG.

Kinderfeesten.

Evenals vorige jaren zullen er dit jaar op 31 Augustus te Emmastad wederom kinderfeesten worden georganiseerd in het hofje 'Rust en Burgh'. Hieraan kunnen meedoen alle kinderen van employé's der CPIM en CSM, de leerlingen van de HJ..A. Schroederschool en de kinderen van de H.C.A.'s der CPIM en firma Nederhorst. De kinderen verzamelen op het Beatrixplein om half negen, vanwaar met muziek voorop naar „Rust en Burgh" gewandeld zal worden. Vanzelfsprekend verwachten wij alle kinderen met oranje en vlaggetjes getooid. Het programma der kinderspelen is als volgt:

Meisjes en jongens 4 en 5 jaar: 1. vlaglopen; 2. balgooien.

Meisjes en jongens 6 en 7 jaar: 1. hindernislopen; 2. blokstapelen.

Meisjes en jongens 8 en 9 jaar: 1. zaklopen; 2. boegsprietlopen.

Meisjes en jongens 12 en 13 jaar: 1. hindernislopen; 2. touwtrekken.

Meisjes en jongens 14 en 15 jaar: 1. mastklimmen. 2. spijkerslaan.

Voor de kinderen zal voor versversingen gezorgd worden, terwijl voor de ouders een bar aanwezig is.

Dansavond.

Daar de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin dit jaar op Zaterdag valt, zal de gebruikelijke dansavond ter ere daarvan nu op de 31ste zelf gehouden worden. De muziek zal verzorgd worden door twee goede dansbands nl. door „Los Ases del Ritmo" en door de nieuwe „Doy's band", welke op de laatste dansavond in de club een goed debuut maakte. Aanvang te 21 uur. In verband met de te wachten drukte zal die avond geen introductie worden toegestaan.

MUZIEKAVOND.

Gisteren werd te Emmastad de oorspronkelijk voor Vrijdag 23 Augustus vastgestelde soirée gegeven. Het programma, dat ten gehore werd gebracht, luidde als volgt: 1) Pianoquintet (Forellen) van Fr. Schubert (voor piano, viool, alt, cello en contrabas). 2) a) Preludium; b) Air (uit de Suite: „Aus Holberg's Zeit"): Ed. Grieg; c) Liebeslied (pianotranscriptie van Fr. Liszt): R. Schuman (piano soli); 3) a) Andante Religioso: Fr. Thomé; b) Scene de Balle (viool met pianobegeleiding): C. Deberiot: Kwartet op. 96 (American) (twee violen, al en cello): A. Dvorak.

SPAANSE LES EN DALTON-METHODE.

Op Woensdag, 28 Augustus as., zal in het Repetitielocaal te Emmastad een ouder-vergadering worden gehouden, waarop de volgende punten behandeld zullen worden: 1) Al of niet handhaven van Spaanse les. 2) Invoering van de Dalton-methode in de 1e klasse.

De ouders van de leerlingen van de 7e klas, alsmede van hen die reeds Spaanse lessen volgen en de ouders van leerlingen van de nieuwe eerste klasse, worden verzocht aanwezig te willen zijn.

VRIJE INVOER VAN CEMENT.

Het Venezolaanse Departement van Financiën heeft door middel van een resolutie, absolute vrije invoer van cement toegestaan. Deze maatregel werd genomen met het oog op de grote bouwwerken, die men in Venezuela uitvoert, waarbij de binnenlandse markt, niet in staat is de grote orders uit te voeren.

VENEZUELA BOUWT.

De Banco Obrero in Venezuela heeft pas een lijst van de huizen, die momenteel in aanbouw zijn, en zullen worden gegeven aan arbeiders, die weinig verdienen en een groot aantal kinderen hebben.

De statistiek hiervoor opgemaakt komt min of meer op het volgende: Ciudad Bolivar 260 huizen; San Cristobal 200; Maracay 325; Valencia 200; Caracas 1000; Cumana San Fernando de Apur en Barinas 200 ieder. Op het ogenblik is men juist bezig een nieuw bouwplan op te maken om op dezelfde wijze bosland bewoonbaar te maken, voor de steden Barcelona, Puerto La Cruz, Maturin Valera.

FRANSE LIJNEN NAAR VENEZUELA.

De Franse scheepvaartmaatschappijen hadden ten gevolge van de oorlog haar verbinding met Venezuela verbroken, nu is men weer bezig voorbereidingen te treffen om de vroegere betrekkingen weer met Venezuela te hervatten.

VENEZOLAANSE KOFFIE NAAR EUROPA.

De bladen van Caracas merken op, dat met het oog op de verhoging van de rantsoenen van de koffie in Nederland, Venezuela in staat zal wezen zijn koffiemarkten in Europa te vergroten.

Herderlijke Brief in Nederland.

Het dreigend Communisme.

In Nederland is een herderlijke brief van het Nederlands Episcopaat voorgelezen, waarin de bisschoppen er hun blijdschap over uitspreken, dat de burgerlijke overheid thans ingrijpende maatregelen wil treffen, die, als zij doelmatig worden uitgevoerd, een bevredigende oplossing van het probleem der politieke delinquenten ten sterkste zullen bevorderen. Zij doen een beroep op de goede wil en de tegemoetkomende houding van allen. Aan hen, die vrij komen, moeten wij, naar het woord van de bisschoppen, van ganser harte vergiffenis schenken en hun bij hun terugkeer in de maatschappij door ons liefderijk hulpbetoon een eerlijke kans bieden, om weer volwaardige leden onzer samenleving te worden en in broederlijke eendracht met ons mede te werken aan het stoffelijk en geestelijk herstel van ons vaderland.

Het Episcopaat wijst er op, dat ten aanzien van de politieke delinquenten tegen alle eisen van recht en billijkheid in, in velerlei vorm en vaak op ontstellende wijze gezondigd is.

Speurend naar de diepere oorzaken van zoveel onrecht, stellen de bisschoppen vast, dat, ten gevolge van de aan eigen lijf ondergane ellende en de verkrachting van alle rechtsnormen door den bezetter, er in brede lagen van ons volk een geest is gevaren van verbittering en wrok, van verruwing en nazificering, die het verstand heeft beneveld en het gemoed heeft verhard: een geest, die aan al wat de bezetter tegen ons misdreef, ook de politieke delinquenten schuldig acht, een geest, die voor alle leed en ellende, die de vijand over ons bracht, ook al deze mensen aansprakelijk stelt, zonder onderscheid te maken tussen de werkelijke misdadigers onder hen en de tienduizenden, die in hun kortzichtigheid alleen maar geloofd hebben in de betoverende leuzen en de schijnschone beloften van den vijand, maar die hun medeburgers nimmer ernstig leed hebben aangedaan, die zich nooit hebben vergrepen, rechtstreeks noch middellijk aan het leven, de vrijheid, de goede naam of de stoffelijke goederen van hun landgenoten, doch evenzeer als wij de gruwelen van de Jodenvervolging, van deportatie en concentratiekamp hebben verafschuwd, en juist ten gevolge van die gruwelen — te laat helaas — tot de ontdekking kwamen, dat zij een wolf in schaapskleren waren nagelopen.

Wanneer men dit alles ernstig overweegt — aldus het herderlijk schrijven — kan het dan nog verbazen, dat wanhoop zich van velen dezer mensen dreigt meester te maken?

Vertwijfeling en haat kunnen slechts de gevolgen zijn van zoveel leed en onrecht, en maken de harten van duizenden maar al te zeer ontvankelijk voor nihilistische en communistische invloeden. En hoe langer deze toestand voortduurt, des te onheilspellender die gevaren dreigen, nog geheel afgezien er van, dat door deze massale gevangenhouding, die millioenen kost, de arbeidskracht van duizenden onbenut blijft.

— Wij moeten het daarom oprecht waarderen, dat onze Nederlandse regering aan die onhoudbare toestand een eind tracht te maken door massale vrijlating van alle z.g. lichte en minder ernstige gevallen. Wij achten deze maatregel in het weloverwogen belang van ons gehele volk. Op ons allen rust dan ook de plicht, die maatregel met begrip en welwillendheid te bejegenen en er, ieder naar zijn vermogen, toe mede te werken, dat de uitvoering er van zó geschiede, dat hij werkelijk een zege wordt voor onze gemeenschap. Zin voor recht en billijkheid leggen ons die plicht gebiedend op.

Velerlei moeilijkheden zullen hier overwonnen dienen te worden: men zal de vrijgelatenen hebben te huisvesten en het gezinsverband hebben te herstellen; men zal hen van het noodzakelijke huisraad en kleding moeten voorzien en in het arbeidsproces inschakelen. Bij dit alles kan echter ons aller medewerking niet gemist worden en daarom doen wij een ernstig beroep op de verschillende geledingen van onze bevolking. De gemeentelijke instanties en de sociale instellingen krijgen hier een uiterst gewichtige taak te vervullen. De geestelijke leiders van ons volk zullen vooral ter hand hebben te nemen de godsdienstige en morele heroriëntering en heropvoeding van de vrijgelatenen en hun gezinnen.

De familieleden van de ontslagenen zullen zich hebben te herinneren, dat overeenkomstig de christelijke zedenleer familiebanden bizondere verplichtingen scheppen van mededogen en hulpbetoon. En de oude omgeving van de vrijgelatenen zal het zich ten plicht rekenen, hen in de geest van verzoening en vergevingsgezindheid weer in haar midden te nemen. Wij leggen daar heel in het bizonder de nadruk op, wij droevige ervaring geleerd heeft, dat juist de vroegere buren tegenover de teruggekerenden zich zo vaak onchristelijk en vijandig gedragen.

Toezicht door leken.

In gevallen, waarin aan vrijlating van bepaalde personen de voorwaarde wordt verbonden, dat zij tijdelijk onder toezicht blijven, spreekt het Episcopaat het vertrouwen uit, dat het nodige aantal katholieken zich voor een dergelijk toezicht beschikbaar wil stellen, zodat op hem valt te rekenen, als zij voor dit bij uitstek schone werk van christelijke naastenliefde door of in overleg met de parochiale geestelijkheid worden aangezocht. In bepaalde gevallen kunnen ook de priesters zelf dit toezicht op zich nemen, al zal zulks in de regel beter kunnen geschieden door leken.

De bisschoppen beëindigen hun brief met een beroep op allen om aan de politieke delinquenten vergiffenis te schenken, want ook zij zijn onze broeders in Christus. Doen wij dit, dàn kunnen wij inderdaad oprecht gemeend bidden „vergeef ons onze schuld, zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven" en zal onze Vader in de hemel ons daarvoor zegenen in dit en in het andere leven.

ONS KONINKRIJK

MEER HYPOTHEKEN.

De Nederlandse Regering treft voorbereidingen voor het bepalen van maatregelen, waardoor het geld, dat geleend wordt op hypotheken, voortaan op „vrije rekeningen" in plaats van „geblokkeerde rekeningen" ontvangen kan worden. Men verwacht dat hierdoor de hypothekenmarkt aanmerkelijk aangespoord zal worden (Aneta, Amsterdam, 23.8).

SECRETARIS VAN DEN MINISTERRAAD.

Tot secretaris van den nieuwen ministerraad is benoemd dr. M. J. Prinsen, secretaris-generaal van het departement van binnenlandse zaken, tot adjunct-secretaris mr. J. J. Vriesendorp, tot heden secretaris van prof. Schermerhorn.

GULDENS EN GULDENS.

Een Indonesische Regerings Bank is te Djokjakarta opgericht, met een filiaal te Batavia. Het kapitaal van de bank bedraagt 10.000.000 Republikeinse guldens. Uit een officiële bron verneemt men, dat de Republikeinse gulden gelijk zou staan aan drie Nederlands-Indische guldens of 100 Japanse guldens. Een Republikeinse zegsman verklaarde, dat het nieuwe geld op het einde van de maand in de omloop gebracht zou worden. Tot nu toe zijn alleen nog maar monsters gedrukt. In de afgelopen weken hebben de republikeinse bladen gewaarschuwd, dat de introductie van een andere valuta de verwarring die er op het ogenblik op geldelijk gebied heerst, nog zou vermeerderen (Aneta, Batavia, 23.8)

OPRUIMING TERRORISTEN.

De voorlichtingsdienst van het Nederlands Indische leger meldde, dat tussen 8 April en 12 Augustus, 61 Japanse officieren en manschappen, die deelnamen aan terroristische gevechten op Java, gedood, gewond of gevangen zijn genomen (Aneta, Batavia, 23.8).

HANDEL OP ARGENTINIË.

De Nederlandse Regering leidt op het ogenblik financiële en handelsonderhandelingen met Argentinië. Een overeenkomst is in het vooruitzicht, waarbij wederzijdse credieten verleend zouden worden, waardoor de moeilijkheden van eventuele betalingen aan Argentinië door dollar-valuta uit de weg geruimd zal worden. Overeenkomstige conferenties zijn gaande met Uruguay (Aneta, Amsterdam, 23.8).

EINDHOVENS BURGEMEESTER.

De afgetreden Minister van Justitie Mr. H. A. M. T. van Kolfschoten werd tot burgemeester van Eindhoven de eerste industriestad in Noord-Brabant benoemd.

Mr. Van Kolfschoten is lid van de Katholieke Volkspartij en is 43 jaar oud.

JEHUDI MENUHIN IN DE KURZAAL.

Op 29 Augustus zal de violist Jehudi Menuhin in de kurzaal te Scheveningen een concert geven.

„WEHRMACHT" IN NEDERLANDSE UNIFORMEN.

Door de bekentenis van een zekeren Stein tegenover de Winterswijkse P.R.A. is er eindelijk klaarheid gebracht over de nog steeds niet bevestigde, uit de oorlogsdagen daterende geruchten, dat eenheden van de Wehrmacht in Nederlandse uniformen over de grens zouden zijn gekomen. Deze geruchten hebben destijds grote verwarring gesticht in de Nederlandse gelederen. Iedereen hechtte er geloof aan, maar bewezen werd het nooit.

Thans heeft het vroegere hoofd van de Deutsche Schule in Winterswijk na zijn arrestatie door de P.R.A. aldaar, bekend, dat hij aan het hoofd van een groep in Nederlandse uniformen geklede Duitsers op 10 Mei 1940 de grens van Limburg is overgetrokken. Hij was daar ter plaatse goed geïnformeerd, daar hij lange tijd leraar was aan de Duitse middelbare school in Sittard, welke tijd hij heeft benut door de fortificaties in Limburg en Brabant in kaart te brengen.

Door deze bekentenis van Stein is tevens een nieuw licht geworpen op de uniformen-smokkel in 1939 bij Denekamp, toen een zekere Albrink werd gearresteerd met twee koffers Nederlandse uniformen, welke hij over de grens wilde brengen.

ZELFS DE BILT REGISTREERDE DE AARDSCHOK IN WEST-INDIË.

Uit De Bilt, in Nederland werd gemeld, dat de seismographische instrumenten in het bekende Nederlandse weerstation te Den Bilt, tengevolge van de aardbeving in West-Indië, dermate in werking kwamen, dat zelfs uren na de aardschokken, de naalden dezer instrumenten nog steeds bewogen (Aneta).

MASSAGRAF IN LIMBURG ONTDEKT.

Bij de instructie tegen een gedetineerden Duitser, kwam aan het licht, dat deze man getuige is geweest van de executie van 7 Limburgers tijdens de Meistaking van 1943. Op zijn aanwijzing werden opgravingen verricht op de Hamerse Heide en bij de derde poging vond men inderdaad de lijken van deze slachtoffers der Duitse terreur. De lijken zijn nog niet geïdentificeerd, doch men weet hier te doen te hebben met persoon afkomstig uit Midden- en Zuid-Limburg.

FRANSE FIETSEN.

Zoals bekend heeft de Nederlandse regering, via de Nederlandse Vakgroep groothandel in rijwielen, 100.000 rijwielen in Frankrijk aangekocht, waarvan de fabricage over verschillende Franse fabrieken is verdeeld.

Geconstateerd werd, dat van Franse zijde een uitermate goed begrip voor dit Nederlandse belang bestaat, hetgeen zich voornamelijk heeft gemanifesteerd in een bespoediging van de contractueel vastgestelde leveringstermijn.

DE UTRECHTSE JAARBEURS.

Door de grote belangstelling van het buitenland in de Jaarbeurs, die van 10 tot 19 September in Utrecht gehouden zal worden is men genoodzaakt om 33.000 m² met 9.000.000 gulden waarde aan nieuwe gebouwen aan de tentoonstellingsruimte toe te voegen.

De dagen waarop de Jaarbeurs geopend zal worden, n.l. 10 en 11 September, zijn aangewezen als „uitvoer-dagen", om besprekingen tussen de Nederlandse exporteurs en de aankopers uit het buitenland vast te stellen.

TOEWIJZING VAN SCHEPEN.

Tussen de 35 schepen die kort geleden aan Nederlandse scheepvaart Maatschappijen door de Nederlandse Regering toegewezen zijn, behoren ook 6 Duitse schepen die met het uitbreken van de oorlog in Curaçao, Suriname en Nederlands Oost Indië geïnterneerd zijn en die daarna onder de Nederlandse vlag hebben gevaren.

Deze vroegere Duitse schepen zijn de Henry Horn van de Horn Line (3,164 ton) die nu herdoopt is als de „Bonaire" en toegewezen is aan de KNSM, de HAPAG schepen, de Vancouver (8,269 ton), de Patricia (3,979 ton) en de Wuppertal (6,747), die herdoopt zijn in „Curaçao, Aruba, en de Noesaniwi" en de HANSA schepen de Hohenfels (7,862) en de Soneck (3,056) die herdoopt zijn de Ruisdael en de Karsik.

De Curaçao is toegewezen aan de Holland-America Lijn, de Aruba aan de KNSM, de Noesaniwi aan de Rotterdamse Lloyd, de van Ruisdael aan de Verenigde Nederlandse Scheepvaart Maatschappij en de Karsik aan de KPM. (Aneta).

DR. C. W. WORMSER †.

Op de leeftijd van zeventig jaar is in de hoofdstad overleden Dr. C. W. Wormser, directeur van het „Algemeen Indisch Dagblad", het „Nieuws van de Dag van Nederlands-Indië", het dagblad „De Locomotief" en het „Algemeen Handelsblad" te Semarang, voorzitter van de Vijfde Kamer van het Tribunaal te Amsterdam en bekend publicist.

SURINAAMSE BEESTEN VOOR DIERENTUIN.

Met de Juno zullen twaalf exemplaren uit Suriname's dierenwereld de reis naar Nederland maken. Zij zijn bestemd voor de Rotterdamse Diergaarde. Deze delegatie bestaat uit twee loiri's, twee leguana's, twee sapakara's, drie slagen (tapijt en sapakara), twee awari's.

De zending is verzameld door den heer A. Menne, die hier als vertegenwoordiger vertoeft. Een deel ervan is „geschenk"-zending. De heer Menne deelde aan het Nieuws mede, dat hij reeds zo goed als gereed is met een grotere zending voor de Stuyvesant. Dan zal er ook een tiental apen naar Nederland worden gezonden.

BRUYNING ALS STUDENT.

Zoals bekend, heeft de heer F. Bruyning, oud-administrateur van financiën in Suriname, die intertijd naar Londen vertrok als lid van de Rijksconferentie, het gezichtsvermogen verloren. Zijn leeftijd, 62, en het drukke leven, dat hij achter zich heeft, bleken geen beletsel voor hem om nog bezig te zijn in plaats van te gaan rusten. Allereerst leerde hij Braillschrift, voor blinden, om te kunnen blijven lezen en studeren. Thans verneemt Het Nieuws, dat hij bezig is aan...... de studie in de rechten, waarmede hij op geheel apparte wijze illustreert dat men nooit te oud is om te leren.

Intussen een energie die eerbied afdwingt.

VISNETTEN.

Uit Georgetown, Brits Guyana, is te Paramaribo aangekomen de Heer Weithers, scheikundige, om een onderzoek in te stellen naar de middelen, die in Suriname gebruikt worden om de houdbaarheid van visnetten te verhogen.

De onzedelijkheid van de dienstplicht — IX

De Rechten des Gezins

door

JOHN J. HUGO PR.

Wij moeten er uitdrukkelijk op wijzen dat onze bezorgdheid voor het gezinsleven niet voortvloeit uit sentimentaliteit of iets dergelijks.

Zoals de persoon boven de Staat staat, zodat de staat hem in zijn wezen niet mag aantasten, zo staat ook het gezin boven de staat, die daarom niet de wezenlijke rechten van het gezin mag aantasten.

„Zonder twijfel staat het eenieder bij het kiezen van een levensstaat volkomen vrij, aan een van beide de voorkeur te geven, ofwel Jezus Christus' raad op te volgen over de maagdelijke staat ofwel zich te verbinden door de huwelijksband. **Geen menselijke wetten kunnen** het natuurlijk en oorspronkelijk recht om te huwen den mens ontnemen, noch het hoofddoel van het huwelijk, door Gods gezag in den beginne vastgesteld, hoe dan ook, beperken: „Wast aan en vermenigvuldigt U" (Gen. I.28).

Ziedaar dan het huisgezin, de huiselijke maatschappij, die hoe klein dan ook, toch een maatschappij is in de volle zin des woords en zelfs voorafgaat aan elk staatsverband: en daarom moet het ook een aantal eigen rechten en plichten hebben, geheel en al onafhankelijk van de staat" (Leo XIII in „Rerum Novarum").

Tyrannieke en ongodsdienstige onrechtvaardigheid.

Een veelbetekenend en helaas ongelukkige bevestiging van dit alles hebben wij gezien in de ontzettend toegenomen misdadigheid onder de jeugd welke het land teistert, reeds vóór doch vooral nadat wij tot de Tweede Wereldoorlog waren toegetreden. Het gehele zedelijke en geestelijke welzijn van individuen en naties is afhanklijk van het gezinsleven. De aantasting van het gezinsleven, gelijk de dienstplicht doet, kan niet anders dan noodlottige gevolgen hebben. Het is een daad van tyrannie, en onrecht het normale gezinsleven te verhinderen en de gezinsleden in die toestanden te dwingen, die een groot zedelijk gevaar opleveren.

De verkrachting van het christelijke ideaal van de vrouw en van het gezinsleven heeft natuurlijk reeds plaats gehad door de aanmoediging der vrouwen om, ofschoon vrijwillig, toe te treden tot de legerhulpdiensten en de plaatsen van den man in de oorlogsbedrijven in te nemen. Niemand heeft het recht om van datgene, wat nodig is voor zijn geestelijk welzijn afstand te doen.

En de Staat moet, ofschoon hij niet rechtsstreeks de zorg heeft voor de geestelijke behoeften van zijn leden, toch in zijn eigen sfeer zo veel mogelijk doen teneinde toe te zien dat voor deze belangen gezorgd worde. In ieder geval moet hij verhinderen, of ten minste niet bevorderen, hetgeen aan dat welzijn strijdig is. De zedelijke gevaren, die het beperkte gebruik van trouwen in de oorlogsdiensten brengen, de terzijdestelling van de persoonlijke behoeften en het recht op een roeping, zijn ook hier aanwezig.

Algemene dienstplicht is de laatste stap op de weg van ontering van de christelijke vrouw.

Vrouwen hebben ternauwernood het recht om zich voor zulke diensten „vrijwillig" op te geven, om dezelfde reden, dat zij niet het recht heben om haar biezondere verplichtingen en verantwoordelijkheden terzijde te stellen.

En wanneer de staat een politiek voorstaat die strijdig is met het ware welzijn van de vrouw, handelt hij onzedelijk.

Gedwongen coelibaat der vrouw.

Bovendien moeten wij niet vergeten, dat ofschoon de vrouw zich wellicht vrijwillig opgeeft, er omstandigheden kunnen zijn welke haar er toe dwingen om deze stap te nemen.

En ook hier geldt het boven aangevoerd bezwaar van het gedwongen coelibaat: in dit geval gedwongen door een kwade omstandigheid: de verwijdering van den man uit het burgerlijk leven. Doordat de dienstplicht de mannen die haar metgezellen in het huwelijk zijn of zouden zijn geweest, uit het burgerlijk leven verwijdert, zijn de vrouwen niet in staat om te huwen en de gehuwden zijn niet in staat om haar huwelijkse verplichtingen na te komen.

Nadat de staat aldus het huwelijk belet heeft, lokt hij, — gebruik makende van de onrust en spanning die door zulk een toestand geschapen worden — de vrouwen in legerhulpdiensten; hierbij maakt hij gebruik van „vaderlandsliefde" als propagandamiddel en oefent hij andere soorten zedelijke druk.

Hetzelfde geldt voor de vrouwen, die bij de industrieën werken. Als de staat aan zijn doel getrouw bleef, zou hij de vrouwen moeten beletten om dit te doen en daardoor haar gezinnen te verwaarlozen. Zelfs een zuiver nationaal belang schrijft zulk een politiek voor. **De Staat is afhankelijk van het gezin** en is **uiteindelijk** niet sterker dan de gezinnen waaruit hij samengesteld is. Gelijk de man die de gans doodde, welke gouden eieren legde, is de heidense staat bereid om het gezin in het biezonder de geestelijke waarden van het gezinsleven op te offeren aan militaire belangen of stoffelijke vooruitgang. De ongehuwde vrouwen die niet toetreden tot de legerhulpdiensten, worden eveneens verhinderd een huwelijk aan te gaan door een kunstmatig geschapen en verkeerde toestand.

Gehuwde vrouwen met een gezin verwaarlozen dit gezin om in de fabrieken te gaan werken. Zij worden gedwongen door het tekort aan mannelijke krachten om werk te verrichten dat niet geschikt is voo haar sexe.

En het **voorwendsel voor dit alles is: vaderlandsliefde; de werkelijke reden is dikwijls: machtswellust. In ieder geval is het een schending van de „rechten van het gezin.**

BESLUIT.

Ons besluit is dat de dienstplicht, in het biezonder in geval hij vrouwen en ongetrouwde mannen betreft, de staat in rechtsstreekse oppositie brengt met de christelijke (en werkelijk menselijke) opvattingen van de persoonlijkheid en het gezinsleven. **Omdat de persoon boven de staat verheven is en het gezin vóór de staat komt, moet de gedwongen militaire dienstplicht verworpen worden als onrechtvaardig, on-christelijk en verkeerd.**

Door hem te aanvaarden hebben de democratieën, dezelfde dwingelandij aangewend, welke zij hebben te verfoeien. Zij hebben daardoor aangetoond, dat er in **beginsel** geen verschil bestaat tussen haar en de totalitaire regeringsvorm. Stoffelijk belang, speculatieve oogmerken, nationale eer tegen elke prijs, militaire noodzaak, deze zijn de werkelijke motieven, die de verfoeilijke gedragslijn vaststellen van **alle** deelnemers aan de moderne oorlog.

De ethische theorie waarop de dienstplicht gebaseerd is, is de opvatting, die, nauw verwant aan het staatsabsolutisme, leert dat de maatschappij en de staat de bron zou zijn van alle recht; dat de rechten die de individuën genieten hun door de staat werden toebedeeld en dat de staat daarom naar goeddunken ieder van deze individuele rechten mag intrekken of schenden.

Deze leer staat lijnrecht tegenover die andere, welke gebaseerd op de natuurlijk zedenwet, een beginpunt schenkt voor de bovennatuurlijke leer van het Christendom; want deze theorie leert dat de menselijke rechten onuitroeibaar geworteld zijn in de menselijke persoonlijkheid en in de niet te ontduiken verplichting van iedereen om zijn uiteindelijk, bovennatuurlijk doel te zoeken in God.

K.S.C.

Hedenmiddag voetbal om 16.30 uur Nederlands Indische Gasmaatschappij tegen Postkantoor.

HET TENNISTEAM VOOR ARUBA.

Het tennisteam, dat in de wedstrijden waartoe de Lago te Aruba de Isla heeft uitgenodigd, zal uitkomen, is uiteindelijk als volgt samengesteld: **Gemengd dubbels:** Mevr. Vermeulen-Noordhoek Hegt Mevr. Scheffer-Schnepper: **Heren dubbels:** Schnepper/Noordhoek Hegt. Rosenthal/Lammers: **Heren enkels:** Wenink, Rosenthal, Lammers; **Teamleider:** J. Janknegt. Het gezelschap vertrekt van Curaçao op 31 Augustus met met het vliegtuig van 8.30 uur en keert op 2 September in de voormiddag terug. Wij hopen, dat onze speelsters en spelers veel succes zullen hebben.

WIELERWEDSTRIJDEN OP TIL.

Men schrijft ons:

Hoewel misschien niet direct waar te nemen door de oningewijden, broeit er wat in de wielerkringen op Curaçao. De Curaçaose Wielerbond is reeds weken bezig de komende Wielerontmoetingen tussen renners uit Caracas, uit Trinidad, Portugal en Spanje.

Te cordelen naar wat de buitenlandse sportpers over deze wielrijders zegt, kunnen wij nogal veel verwachten en afgaande op wat de Curaçaose Wielerbond het Curaçaose publiek de vorige keer heeft voor gezet, kunnen wij zeggen, dat het werkelijk de moeite van het bijwonen alleszins waard zal zijn.

De wedstrijden zullen gehouden worden in het Rif Stadion op Zaterdag 24 en Zondag 25 Augustus e.k.: op Zaterdag begint men om 16.30 uur en Zondag om 16 uur.

Van de renners zelf kan het volgende worden gezegd:

Trinidad zal vertegenwoordigd worden door Cecil Phelps, een jongen renner, die zijn sporen reeds dubbel en dwars heeft verdiend. Hij heeft in Curaçao zelf verschillende wedstrijden gewonnen, waaronder de 10 mijl, de 6½ mijl en de 2½ mijl. Na in Trinidad verschillende belangrijke tropeeën in de wacht te hebben gesleept, komt hij nu op Curaçao wonen, waar hij zal helpen bij de oefening van jonge renners.

Hector Alvarado, Venezolaan van geboorte, is hier in 1944 waar hij een goede indruk heeft achtergelaten. Hij is de renner geweest, die in de wedstrijden van September 1944 uit de baan gleed en zich ernstig blesseerde na een grote voorsprong te hebben gehad op de anderen in de vijf mijl ren. En van dit jaar wist hij in Trinidad zowel Mickey Fernandes als Cecil Phelps te slaan, waardoor hij beslag legde op alle eerste prijzen van die middag. Als men in Trinidad „Alvarado" zegt heeft men alles gezegd in wielerkringen en in verband met het feit, dat Phelps niet afkerig zal staan tegenover het idee om nu revanche te nemen, ziet het er naar uit, dat een taaie strijd tussen die twee op de baan niet onwaarschijnlijk zal zijn.

Jesus Delgado, is de Venezolaanse renner, die het vorige jaar zo in de smaak is gevallen om zijn pittige stijl, zijn uithoudingsvermogen, die zo tot uitdrukking komt in de taaiheid waarmede hij zich vastklampt in de achtervolgingen tot het bittere einde.

Luis Rodriguez is hier nog niet geweest, doch heeft naam in Caracas, waar hij in menige wedstrijd met succes is uitgekomen zowel op de weg als in de baan. Het feit, dat de Venezolaanse Wielerbond hem de preferentie geeft voor uitzending boven Delgado bewijst, dat hij ongetwijfeld uit goed, uitstekend hout zal zijn gesneden.

Andoni y Bilbao, men zegt geen „Andoni" of men denkt er „Bilbao" achter, omdat deze twee een zo zeldzaam harmoniërend geheel vormen als koppel, dat het bijna niet is te geloven. Het zijn Basken, die de laatste maanden in Caracas wonen, waar zij goed staan aangeschreven. Nu de wielersport in Nederland herleeft en de glorierijke dagen van de vermaarde Nederlandse renners wederom in werkelijkheid zijn te beleven voor de gelukkigen, die de wedstrijden in Nederland kunnen volgen, zal het misschien niet onaardig zijn eens de wedstrijden van de Curaçaose Wielerbond bij te wonen in het Rif Stadion om getuige te kunnen zijn van wat Andoni en Bilbao als koppel op de baan praesteren, voora in de achtervolgingen, waarin zij zo gehaaid doortastend zijn.

Olivieira, de man waarop de Portugese kolonie al haar hoop heeft gesteld en die, naar men zegt, er eentje is die er mag zijn.

Hoewel de berichten over Olivieira niet zo positief zijn als die over de anderen, zijn er van de andere kant ook redenen om aan te nemen, dat hij — wanneer op de baan tussen de anderen in — een renner zal zijn, die duchtig van zich af zal bijten en hoewel misschien zelf geen overwinnaar zal zijn in ieder geval een danige lastpost zal weten te zijn voor degenen, die het wel denken te kunnen worden.

Met deze berichten over de renners, die ons op 24 en 25 Augustus e.k. zullen bezoeken, zal het Curaçaose publiek, dat met wielrennen sympathiseert, zich wel een beeld kunnen vormen van wat er komen gaat en degenen, die de wielersport werkelijk een warm hart toedragen, zullen geen verdere aansporing nodig hebben. Zij zullen gaan om deze renners bezig te zien tegen de renners, die Curaçao op de baan zal brengen, namelijk: Williams, Barlowe, Jeanpierre, Marco en Adames. De twee eersten zijn buitenlanders, die hier gevestigd, uitkomen voor de Bond, waarin zij zijn ingeschreven, terwijl de drie laatstgenoemden geboren Curaçaoënaars zijn, die wel niet zo bedreven zijn in de wielersport, doch die in de B-klasse geen slecht figuur slaan. Laatst werden wij verrast door het optreden van Joe Pinedo, den bekenden all round athleet van Curaçao, die kans ziet om „en passant" de hyppische sport, athletiek, voetbal en wielrenner met aannemelijk vrucht te beoefenen. Kunnen wij ditmaal wederom verwachten dat Pinedo voor de nodige verrassing zal zorgen? Wie weet, komt allen kijken en u heeft het antwoord zeker!

AS. ZATERDAG COMPETITIEWEDSTRIJD HOCKEY.

De uitslagen van de gespeelde Hockey-wedstrijden zijn: Asiento jeugd-Asiento Veteranen 1-0; Kwiek-C.S.C. (competitie) 2-1. Voor a.s. Zaterdag, 24 Augustus 1946, is vastgesteld de belangrijke competitiewedstrijden Asiento A - Asiento B.

De wedstrijd wordt gespeeld op het terrein aan de Beatrixlaan en zal om 16.15 uur precies aanvangen. De opstelling der elftallen is als volgt: **Asiento A** (speelt in wit shirt) Goedhart, v. d. Kamp, Groothuis, R. Nijhof, Kuyk, Grasman, Hartgers, van Os (capt.). Allebe, de Haan, Vlotman.

Asiento B (speelt in rood shirt) Beun, Rombouts, Stevens, Janknegt, v. d. Kwast, Nijhof, H. de Boer, Henze, Stoop, Tickstra, Masselink (capt.); **Scheidsrechters:** de Heren Beaujon (Kwiek) en Kusters (C.S.C.).

FIETSKAMPIOEN.

De Uruguese fietskampioen Leone oefent thans elke dag twee uren voor de internationale fietswedstrijden te Zurich, welke in het nabij gelegen Oerlikon zullen worden gehouden op Zaterdag 24 Augustus. Leone is 30 jaar en buiten zijn oefeningen woont hij rustig in het Bridge Hotel. (Zurich, (AP) 23.8).